

20. GODIŠNJA KONFERENCIJA HRVATSKIH PSIHOLOGA

Dubrovnik, 07.-10. studenog 2012.

Ivana Lončarević & Anita Vulić Prtorić

PRIKAZ SKALE ZA ISPITIVANJE STAVOVA UČITELJA PREMA ANKSIOZNIM UČENICIMA (SNA-U)

Stav prema učeniku

- Rosenthal i Jacobson – Pigmalionov efekt
- stav prema učenicima → kvaliteta rada učitelja, spremnost na osobni angažman, emocionalna reakcija na problem
- Ispitivan odnos prema učenicima s ADHD-om, umjetnom pužnicom, disleksijom, usporenim intelektualnim razvojem...

CILJ

- Konstruirati skalu za ispitivanje stavova učiteljica prema anksioznim učenicima

U okviru stručne magistarske radnje Stavovi učitelja prema anksioznim učenicima.

KONSTRUIRANJE SKALE

- Skala Likertovog tipa
- 70 početnih tvrdnji:
 - Iz literature o anksioznosti
 - Članci o ispitivanju stavova prema učenicima s različitim teškoćama
 - Iskustvo u radu s učiteljima, roditeljima, djecom
- Studenti psihologije
- 89 studentica RN → 42 pitanja
- 150 učiteljica RN (134 upitnika)

SNA – U Skala stavova prema anksioznim učenicima

- Eliminirane čestice s faktorskim opterećenjem manjim od 0.25
- 70, 42 → 26 čestica

Rezultati analize čestica SNA-U skale

R.b.	TVRDNJA	Faktorska zasićenja	h^2	M	sd	r_{it}
3.	Strah od smrti u dječjoj dobi se javlja samo kod najteže psihički bolesne djece.	0,519	0,269	2,299	1,097	0,487
4.	Zbog objektivnosti ispitivanja, broj na glas pročitanih riječi u minuti najbolji je pokazatelj usvojenosti vještine čitanja.	0,504	0,253	2,677	1,080	0,476
5.	Ako se dijete ne može koncentrirati na zadatke, najvjerojatnije razmišlja o igri ili zabavi.	0,579	0,335	2,440	0,938	0,537
6.	Učenik koji za vrijeme usmenog odgovaranja razmišlja o tome kakav će dojam ostaviti kod drugih učenika, vjerojatno nije dovoljno motiviran za postizanje dobrog školskog uspjeha.	0,480	0,230	2,612	1,033	0,447

R.b.	TVRDNJA	Faktorska zasićenja	h^2	M	sd	r_{it}
7.	Ako dijete ima dobre sposobnosti, a slabiji školski uspjeh, znači da ne razmišlja što će s njim biti kada odraste.	0,550	0,303	2,493	1,009	0,512
10.	Ako učenik dobro nauči gradivo neće imati strah od ispitivanja.	0,640	0,409	2,677	1,080	0,605
11.	Uvođenjem strogih kazni za bježanje s nastave, smanjit ćemo učestalost straha od škole.	0,530	0,280	2,120	0,926	0,493
12.	Svatko, pa i dijete, može prepoznati uzrok svih svojih strahova.	0,484	0,233	2,261	0,941	0,453
13.	Isključivo o odgojnom stilu majke (ili druge, djetetu najbliže osobe) ovisi hoće li dijete biti anksiozno.	0,604	0,364	2,724	1,014	0,563

R.b.	TVRDNJA	Faktorska zasićenja	h^2	M	sd	r_{it}
14.	Omogućimo li djetetu izbjegavanje potencijalno opasnih situacija, zaštititi ćemo ga od tjeskobe	0,551	0,303	2,515	0,985	0,517
15.	Tjeskobni učenici su uvijek mirniji i povučeniji od ostalih	0,357	0,127	3,098	1,003	0,331
16.	Izlažemo li ga što češće onome čega se boji, dijete ćemo učiniti otpornijim	0,475	0,226	2,597	0,974	0,432
17.	Djeca koja su nemirna i neposlušna sigurno nisu tjeskobna	0,741	0,548	2,418	0,852	0,684
18.	Nemir i nedisciplina su relativno siguran pokazatelj da dijete nije tjeskobno	0,694	0,482	2,485	0,891	0,636

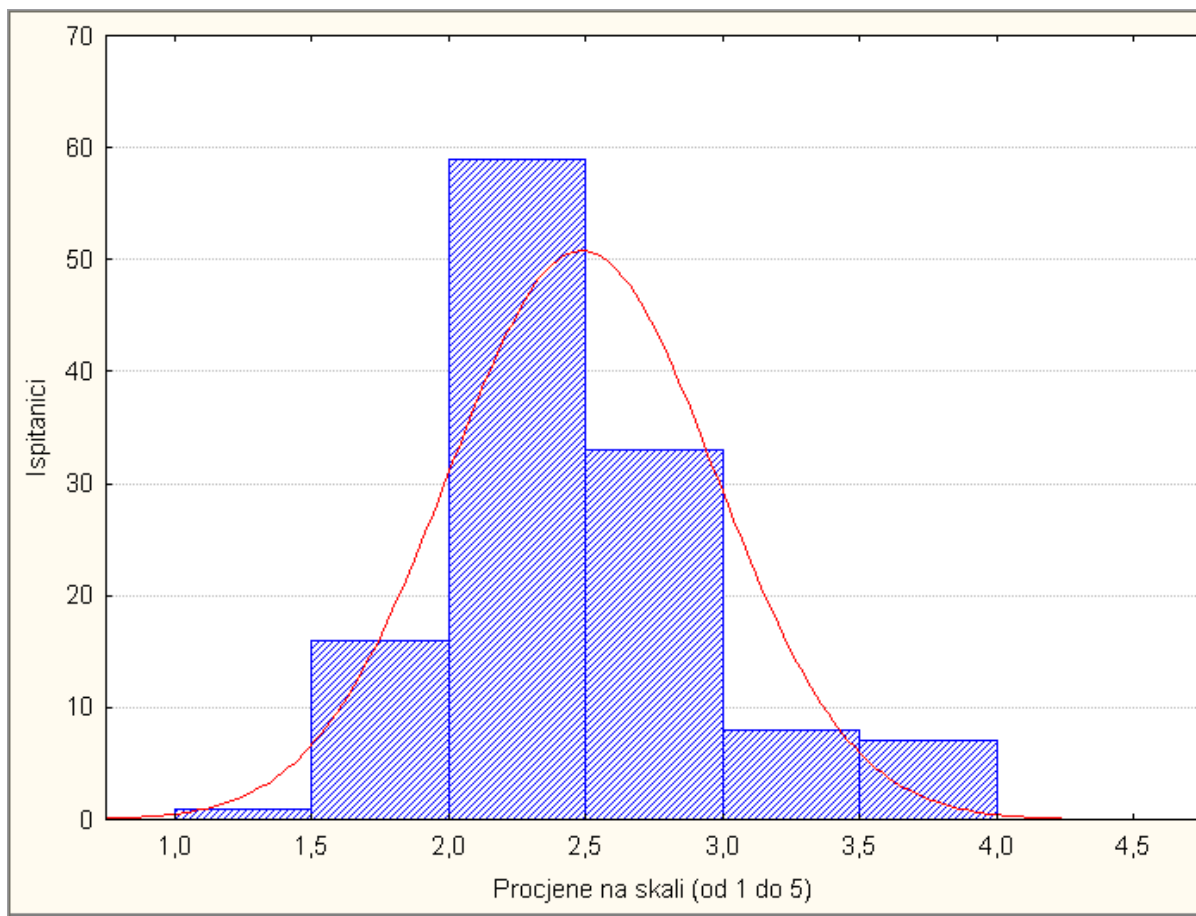
R.b.	TVRDNJA	Faktorska zasićenja	h^2	M	sd	r_{it}
19.	Dijete sve strahove „nosi“ od kuće	0,478	0,228	2,716	0,947	0,441
20.	Brižan roditelj može svoje dijete zaštititi od straha	0,589	0,346	3,015	0,989	0,547
21.	Tremu ili strah od ispitivanja uspješno ćemo smanjivati ako učenika uvjeravamo da neće dobiti lošu ocjenu	0,579	0,335	2,821	0,980	0,542
22	Posao učitelja je da uči djecu, a njegovim strahovima bavi se roditelj	0,668	0,446	2,068	0,877	0,630
23.	Ako strašljivim učenicima učitelj omogući odgovaranje u njima ugodnijim uvjetima, to nije pravedno prema ostalim učenicima	0,340	0,115	2,331	0,890	0,314

R.b.	TVRDNJA	Faktorska zasićenja	h^2	M	sd	r_{it}
24.	Učitelj nema vremena razgovarati s učenicima nasamo	0,265	0,070	2,030	0,875	0,242
26.	Učitelj koji učenicima omogući odgovaranje manjeg broja lekcija odjednom, ne ponaša se dovoljno profesionalno	0,463	0,214	2,060	0,856	0,440
27.	Tjeskoba ili anksioznost je poremećaj koji se tiče samo učenika i njegove obitelji, a učitelj se nema pravo uplitati svojim zapažanjima	0,416	0,172	1,873	0,719	0,392
37.	Strah od javnih nastupa među najčešćim je razlozima upućivanja djece školskom psihologu	0,422	0,177	2,508	0,761	0,396
39.	Učitelji nisu osposobljeni za rad sa strašljivom djecom, pa bolje da se tom djecom niti ne bave	0,473	0,223	2,211	0,746	0,433

R.b.	TVRDNJA	Faktorska zasićenja	h^2	M	sd	r_{it}
40.	Smatram da je pojam <i>tjeskoba</i> , samo opravdanje za razmaženu djecu koja se ne mogu nositi s neuspjehom	0,368	0,135	2,076	0,742	0,330
42.	Za rad s tjeskobnim i strašljivim učenicima koriste se posebne strategije i malo je učitelja koji to mogu provoditi u razredu.	0,329	0,108	3,220	0,912	0,304

aritmetička sredina $M = 64,342$, standardna devijacija $sd = 12,725$,
Cronbach $\alpha = 0,895$, prosječna interkorelacija $r = 0,250$, broj ispitanika $N=134$,
 $h^2 =$ komunaliteti, $M=$ aritmetička sredina, $sd=$ standardna devijacija, $r_{it}=$ korelacija
čestice s ukupnim rezultatom, R.b. = redni brojevi čestica preuzeti iz originalne
skale od 42 čestice

Grafički prikaz distribucije rezultata ispitanika na skali SNA-U (N=134)

Viši rezultat - negativniji stav prema anksioznim učenicima

Učiteljice koje na skali SNA-U postižu viši rezultat:

- manje znanja o anksioznim učenicima i radu s njima
- negiranje da i djeca mogu imati emocionalne poteškoće anksioznog tipa
- pripisivanje simptoma anksioznosti voljnim funkcijama (slaba motiviranost, nezainteresiranost, neposluh)
- roditelje smatraju isključivo odgovornima za emocionalno stanje djeteta
- svoju ulogu i kompetencije vežu uz obrazovanje
- “pravednost”
- naglasak na kognitivnom, zanemarujući afektivni dio

Primjena skale

brz uvid u stavove učitelja

istraživanja

selekcija-
profesionalno
usmjeravanje

detekcija
problema u
praksi

smjernice za
stručno
osposobljavanje
(znanje,
motivacija,
ličnost...)